

**ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
ФАКУЛЬТЕТ ІНОЗЕМНОЇ ФІЛОЛОГІЇ
КАФЕДРА РОМАНСЬКИХ МОВ ТА ЗАРУБІЖНОЇ ЛІТЕРАТУРИ**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан

Факультету іноземної філології

(назва факультету)

Рошко М.М.

(прізвище, ініціали)

2023 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ІСТОРІЯ ТА КУЛЬТУРА ФРАНКОМОВНИХ КРАЇН

для студентів I курсу денної форми навчання
факультету іноземної філології

Рівень вищої освіти	бакалавр
Галузь знань	01 Освіта / Педагогіка 03 Гуманітарні науки
Спеціальність	014. Середня освіта. 035 Філологія
Предметна спеціальність (Спеціалізація) (за наявності)	014.023. Середня освіта. Мова та література (французька) 035.055 Романські мови та літератури (переклад включно), перша – французька
Освітня програма	Французька мова і література. Зарубіжна література Французька мова та література. Переклад
Статус дисципліни	нормативна
Мова навчання	українська/французька

Робоча програма навчальної дисципліни «Історія та культура франкомовних країн» для студентів I курсу денної форми навчання факультету іноземної філології. 2023 р. – 13с.

Розробник: Кікало А. В., к.ф.н., доц.

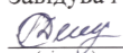
Робочу програму розглянуто та затверджено на засіданні кафедри романських мов та зарубіжної літератури

протокол №   8   від «   30   »   травня   2023   р.

Завідувач кафедри романських мов та зарубіжної літератури _____   доц. Смужаниця Д. І.

Голова науково-методичної комісії _____ Синьо В.В.

Завідувач кафедри

   Смужаниця Д. І.
(підпис) (прізвище та ініціали)

«   30   » _____ червня _____ 2023   р.

© Кікало А.В. 2023 р.

©ДВНЗ «Ужгородський національний університет», 2023 р.

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Розподіл годин за навчальним планом	
	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Кількість кредитів ЄКТС – 3	Рік підготовки:	
Загальна кількість годин – 90	1	
Кількість модулів – 2	Семестр:	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 3 самостійної роботи студента – 3	2	
	Лекції:	
	24	
	Практичні (семінарські):	
	20	
Вид підсумкового контролю: залік	Лабораторні:	
Форма підсумкового контролю: усна	Самостійна робота:	
	46	

2. МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Метою викладання навчальної дисципліни «Історія та культура франкомовних країн» є створення цілісного уявлення про історичний розвиток франкомовних країн у цілому та Франції зокрема, а також про основні напрями та тенденції розвитку французької культури, сприяти формуванню історичної свідомості майбутніх бакалаврів, розумінню особливостей культури Франції та франкомовних країн.

Навчальна дисципліна «Історія та культура франкомовних країн» покликана надати студентам систему знань про франкомовні країни, їх минуле та сучасне громадсько-політичне, економічне і культурне життя, що підвищить їх загальнокультурний рівень, розширить їх комунікативні можливості, збагатить словниковий запас відповідною термінологією та сприятиме формуванню соціокультурної, соціолінгвістичної та міжкультурної компетенцій. Цілі: збагачення лінгвокраїнознавчого мінімуму спеціалістів-філологів з історії, освіти та культури франкомовних країн, формування у них здібності розуміти ментальність носіїв французької мови, а також розширення практичних культурно-комунікативних можливостей.

Відповідно до освітньої програми, вивчення дисципліни сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти таких компетентностей:

ЗК2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, вести здоровий спосіб життя.

ЗК7. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ФК 6. Здатність здійснювати виховання на уроках і в позакласній роботі, виконувати педагогічний супровід процесів соціалізації учнів та формування їхньої культури.

ФК 7. Здатність до критичного аналізу, діагностики й корекції власної педагогічної діяльності, оцінки педагогічного досвіду.

3. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Передумовами вивчення навчальної дисципліни «Історія та культура франкомовних країн» є опанування таких навчальних дисциплін (НД) освітньої програми (ОП):

Шифр НД за ОП	Назва навчальної дисципліни
ОК 1	Історія та культура України
ОК 8	Французька мова (практичний курс)
ОК 19	Історія зарубіжної літератури

4. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Відповідно до освітньої програми «Французька мова і література. Зарубіжна література» та «Французька мова і література. Переклад» вивчення навчальної дисципліни повинно забезпечити досягнення здобувачами вищої освіти таких програмних результатів навчання (ПРН):

Програмні результати навчання	Шифр ПРН
Знає основні історичні етапи розвитку предметної області.	ПРН 1
Уміє використовувати інструменти демократичної правової держави у професійній та громадській діяльності.	ПРН 6
Здатний цінувати різноманіття та мультикультурність, керуватися в педагогічній діяльності етичними нормами, принципами толерантності, діалогу й співробітництва.	ПРН 11
Усвідомлює цінність захисту незалежності, територіальної цілісності та демократичного устрою України.	ПРН 12
Забезпечує діалог культур у процесі вивчення іноземної мови та зарубіжної літератури, створює умови для міжкультурної комунікації.	ПРН 20
Використовує гуманістичний потенціал іноземної мови (або мови національної меншини України) та зарубіжної літератури (або літератури національної меншини України у вітчизняному й світовому контексті) для формування духовного світу юного покоління громадян України.	ПРН 21

Очікувані результати навчання, які повинні бути досягнуті здобувачами освіти після опанування навчальної дисципліни «Історія та культура франкомовних країн»:

Очікувані результати навчання з дисципліни	Шифр ПРН
Студент володіє знаннями про історію Франції та франкомовних країн Європи, Північної Америки та Африки.	ПРН 1
Уміє критично оцінити результати колонізації франкомовними європейськими країнами (Францією, Бельгією) африканських країн.	ПРН 6
Здатний коректно оцінювати різні культури та відповідно поводитися у франкомовному середовищі.	ПРН 11
Може використовувати свої знання французької мови та культурної спадщини зокрема африканських країн, щоб доносити правдиву інформацію про сучасну Україну.	ПРН 12
Уміє включатися в дискусії в соціальних мережах (французькою мовою), з тим щоб налагоджувати взаємодіалог франкофонів та українців.	ПРН 20
Застосовує знання французької мови та зарубіжної літератури для формування світогляду українських школярів, демонструючи, що Україна ментально та духовно належить до Європи.	ПРН 21

5. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання з навчальної дисципліни є:

- залік
- презентації
- відповіді на практичних заняттях
- виконання завдань модульної контрольної роботи.

Форми контролю та критерії оцінювання результатів навчання

Форми поточного контролю: усне опитування, презентації, індивідуальна та групова робота, участь у дискусіях.

Форма модульного контролю: письмова

Форма підсумкового семестрового контролю: усна (залік)

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (модуль 1)

Поточне оцінювання та самостійна робота						Модульна контрольна робота	Сума
T1	T2	T3	T4	T5	Пр.	50	100
7	7	7	7	7	15		

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (модуль 2)

Поточне оцінювання та самостійна робота						Модульна контрольна робота	Сума
T1	T2	T3	T4	T5	Пр.	50	100
7	7	7	7	7	15		

T1, T2 ... – теми

Пр. – презентація

Оцінювання окремих видів навчальної роботи з дисципліни

Вид діяльності здобувача вищої освіти	Модуль 1		Модуль 2	
	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)
Практичні (семінарські) заняття	4	35	4	35
Презентація	1	15	1	15
Модульна контрольна робота	1	50	1	50

Критерії оцінювання відповідей на семінарських заняттях

- «відмінно» – студент бездоганно засвоїв теоретичний матеріал, повністю орієнтується в історичних та культурних подіях і фактах, демонструє глибокі і всебічні знання відповідної теми, засвоїв основні положення рекомендованої літератури, логічно мислить і будує відповідь, вільно використовує набуті теоретичні знання при аналізі практичного матеріалу, висловлює своє ставлення до тих чи інших проблем, демонструє високий рівень засвоєння практичних навичок;
- «добре» – студент добре засвоїв теоретичний матеріал, володіє основними фактами з рекомендованої літератури, аргументовано викладає його; добре орієнтується в історичних та культурних подіях і фактах, має практичні навички, але припускається певних неточностей і похибок у логіці викладу засвоєного матеріалу;
- «задовільно» – студент в основному опанував теоретичними знаннями навчальної теми або дисципліни, орієнтується в історичних та культурних подіях і фактах, але непереконливо відповідає, плутає явища, додаткові питання викликають у студента невпевненість або відсутність стабільних знань; відповідаючи на запитання практичного характеру, виявляє неточності у знаннях;
- «незадовільно» – студент не опанував навчальний матеріал теми, не знає історичних та культурних фактів, подій, відсутнє наукове мислення, практичні навички не сформовані.

Критерії оцінювання презентації

- 9-10 балів – Презентація демонструє точне розуміння завдання, ясне і логічне представлення ходу дослідження, завдання виконано у повному обсязі. Слайди презентації чітко структуровані без стилістичних, орфографічних і граматичних помилок, використана професійна лексика, словниковий запас різноманітний, презентація відповідає змісту проєкту, логічно ілюструє його. Презентація містить гіперпосилання;
- 5-8 балів – Завдання виконано частково, слайди містять певну кількість лексичних, орфографічних і граматичних помилок, презентація не відображає зміст проєкту в повному обсязі, частково ілюструє його;
- 1-4 бали – Завдання виконано з великою кількістю помилок, словниковий запас одноманітний, презентація або не відповідає змісту проєкту, або виконана недбало.

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи

Під час поточного контролю оцінюються відповіді студента на семінарських заняттях, результати самостійної роботи. Модульна контрольна робота проводиться в письмовій

формі та включає 5 завдань (кожне з яких оцінюється в 10 балів): 3 завдання з відкритими відповідями, 1 практичне завдання, та 1 завдання у формі тестів.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A		зараховано
82-89	B		
74-81	C		
64-73	D		
60-63	E		
35-59	FX		не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F		не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Критерії оцінювання підсумкового семестрового контролю

Підсумковий семестровий контроль – залік, який проводиться в усній формі. Студент може не допускатися до семестрового контролю, якщо у встановлені графіком освітнього процесу терміни він не підтвердив опанування на мінімальному рівні результатів навчання, оцінювання яких, згідно із робочою програмою навчальної дисципліни, має відбутися під час семестру. Залік складають здобувачі освіти, яких не влаштовує позитивна оцінка, виставлена за результатами модульних контролів, а також ті, хто отримав оцінку в межах від 35 до 59 балів. Якщо підсумкова модульна оцінка становить не менше 60 балів, то за згодою здобувача вона може бути зарахована як підсумкова семестрова оцінка з навчальної дисципліни. З метою підвищення рейтингової оцінки здобувач вищої освіти, за бажанням, може скласти залік із дисципліни під час сесії, результат якого визнається остаточним.

Білет складається з 3-х питань (2 – теоретичного характеру з відкритими відповідями та 1-е практичне завдання).

Оцінка «зараховано» (90–100 б.) виставляється, якщо студент відповів на питання заліку в повному обсязі, мають місце обґрунтованість та повнота відповіді на теоретичні та практичні питання, проявив глибокі знання історичних та культурних подій, вміння їх аналізувати та порівнювати.

Оцінка «зараховано» (74-89 б.) – виставляється, якщо студент відповів на питання заліку в повному обсязі, висвітлені всі теоретичні та практичні питання, але має місце деяка необґрунтованість розкриття цих питань. Можлива присутність деяких недоліків у висвітленні історичних та культурних понять і явищ.

Оцінка «зараховано» (60-73 б.) – виставляється, якщо студент відповів на питання заліку в неповному обсязі, немає повної відповіді на теоретичні або практичні питання. Можлива

присутність грубих недоліків у висвітленні історичних та культурних понять і явищ. Оцінка «незараховано» (1-59 б.) – виставляється, якщо студент відповів на питання заліку в неповному обсязі, повністю відсутні відповіді на теоретичні або практичні питання. Незадовільна оцінка може бути виставлена, якщо відповіді були не по суті теоретичних та практичних питань.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A		зараховано
82-89	B		
74-81	C		
64-73	D		
60-63	E		
35-59	FX		не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F		не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

6. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

6.1. Зміст навчальної дисципліни

Тема 1. Антична Галлія та утворення Франкського королівства. Меровінги. Імперія Карла Великого. Каролінгське «відродження». Розпад імперії Каролінгів. Утворення Французького королівства.
Тема 2. Франція в XI-XVI століттях: Прямі Капетинги. Хрестові походи. Романський стиль. Готичний стиль. Династія Валуа. Столітня війна. Жанна д'Арк. Французьке відродження. Релігійні війни
Тема 3. Франція в XVII-XVIII століттях: Луї XIII та Рішельє. Абсолютизм Людовіка XIV. Класицизм. Епоха Просвітництва. Французька революція
Тема 4. Франція в XIX ст.: Наполеонівська імперія. Французький романтизм. Революція 1848 року. Друга імперія у Франції. Паризька Комуна. Третя Республіка. Справа Дрейфуса. Імпресіонізм.
Тема 5. Франція у XX ст.: Франція у 1-й світовій війні. Падіння Третьої республіки і встановлення фашистської диктатури. Комітет генерала де Голля. 4-та Республіка. 5-та Республіка. Сучасне політичне становище, сучасна культура Франції.
Тема 6. Роль і місце Франції та французької мови в Європі та світі. Франкофонія, історичний, географічний, соціальний та інституціональний аспекти.
Тема 7. Франкомовна Європа. Історія та культурне життя Бельгії, Швейцарії, Люксембургу, Монако.
Тема 8. Франкомовні країни Африки. Магриб (історія та сучасний стан). Статус та особливості французької мови.

Тема 9. Франкомовні території на американському континенті – історія та сучасні реалії. Статус французької мови в Канаді і Квебеку зокрема, в США (штат Луїзіана).
Тема 10. Заморські території та департаменти Франції (Французька Полінезія, Караїби, острови Індійського океану, Французька Гвіана) історичні та культурні особливості.

6.2. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	Форма навчання:					
	Усього	у тому числі				
лекції		практичні (семінарські)	лабораторні	індивідуальна робота	самостійна робота	
2-й семестр						
Модуль 1						
Антична Галлія, її романізація та утворення Франкського королівства. Меровінги. Імперія Карла Великого. Каролінгське «відродження». Розпад імперії Каролінгів. Утворення Французького королівства.	8	2	2			4
Франція в XI-XVI століттях: Прямі Капетінги. Хрестові походи. Романський стиль. Готичний стиль. Династія Валуа. Столітня війна. Жанна д'Арк. Французьке відродження. Релігійні війни	8	2	2			4
Франція в XVII-XVIII століттях: Луї XIII та Рішельє. Абсолютизм Людовіка XIV. Класицизм. Епоха Просвітництва. Французька революція	8	2	2			4
Франція в XIX ст.: Наполеонівська імперія. Французький романтизм. Революція 1848 року. Друга імперія у Франції. Паризька Комуна. Третя Республіка. Справа Дрейфуса. Імпресіонізм.	8	2	2			4
Франція у XX ст.: Франція у 1-й світовій війні. Падіння Третьої республіки і встановлення фашистської диктатури. Комітет генерала де Голля. 4-та Республіка. 5-та Республіка. Сучасне політичне становище, сучасна культура Франції.	8	2	2			4
Модульна контрольна робота	5	2				3
Разом за модуль	45	12	10			23
Модуль 2						
Роль і місце Франції та французької мови в Європі та світі. Франкофонія.	8	2	2			4
Франкомовна Європа. Історія та культурне життя Бельгії, Швейцарії, Люксембургу, Монако.	8	2	2			4
Франкомовні країни Африки. Магриб (історія та сучасний стан). Статус та особливості французької мови.	8	2	2			4
Франкомовні території на американському континенті –	8	2	2			4

історія та сучасні реалії. Статус французької мови в Канаді і Квебеку зокрема, в США (штат Луїзіана).						
Заморські території та департаменти Франції (Французька Полінезія, Караїби, острови Індійського океану, Французька Гвіана) історичні та культурні особливості.	8	2	2			4
Модульна контрольна робота	5	2				3
Разом за модуль	45	12	10			23
Разом за семестр	90	24	20			46

6.3. Теми практичних (семінарських, лабораторних) занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Пам'ятки галло-римського мистецтва, епохи Меровінгів та Каролінгів.	2	
2	Романський та готичний стиль, Ренесанс.	2	
3	Епоха класицизму – архітектура, живопис, музика.	2	
4	Еволюція французького мистецтва у 19 столітті.	2	
5	Французька культура у 20 столітті – кіно, театр, мистецтво.	2	
6	Історичний розвиток та становлення французької мови як міжнародної.	2	
7	Історія та культурне життя Бельгії, Швейцарії.	2	
8	Франкомовні країни Африки. Статус та особливості французької мови.	2	
9	Квебек в історичному та культурному аспекті.	2	
10	Історичні та культурні особливості заморських територій Франції	2	
	Разом	20	

6.4. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Утворення Французького королівства.	4	
2	Релігійні війни.	4	
3	Політична Франція у 18-у столітті.	4	
4	Друга імперія у Франції. Паризька Комуна. Третя Республіка.	4	
5	Франція у 2-й світовій війні. Рух Опору.	4	
6	Міжнародна організація Франкофонії – передумови, створення та діяльність.	4	
7	Французька мова в Андоррі та Італії.	4	
8	Історія Сенегалу, Кот д'Івуар, Конго, Камеруну, Мадагаскару.	4	

9	Роль французької мови в політичних інституціях Канади.	4	
10	Французька Полінезія, Реюньон, Французька Гвіана.	4	
11	Підготовка до модульної контрольної роботи	6	
Разом		46	

7. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, ВИКОРИСТАННЯ ЯКИХ ПЕРЕДБАЧАЄ НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА (у разі потреби)

Технічні засоби: комп'ютер, мобільний телефон.

Обладнання: інтерактивна дошка, проєктор.

8. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література

Методичний посібник з історії та культури франкомовних країн для студентів I курсу ОПП «Французька мова і література. Зарубіжна література» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 014 Середня освіта за предметною спеціальністю 014.023 Середня освіта. Мова та література (французька), галузі знань 01 Освіта / Педагогіка
Кваліфікація: Бакалавр середньої освіти. Мова та література (французька), вчитель французької мови і літератури, вчитель зарубіжної літератури. Укладач Кікало А.В. Ужгород, УжНУ, 2023. – 60 с.

Боряк Н.О. Країнознавство Франції. Навчальний посібник для студентів факультету іноземних мов педагогічних ВНЗ, Суми, Вид-во СумДПУ ім. А.С.Макаренка, 2014.

Клименко О. Франкомовні країни: Канада, Швейцарія, Бельгія. К.: Шк. світ, 2007. 128 с.

Кость Г.М., Сулим О.І. Французька мова. Лінгвокраїнознавчий аспект = Le français.

L'aspect linguoculturel : навч. посібник. Львів : ЛНУ ім. І.Франка, 2013. 210 с.

Михайлова О.Г., Шмиголь Н.В. Лінгвокраїнознавство франкомовних країн : посібник для студентів вищих навчальних закладів. Вінниця : НОВА КНИГА, 2009. 216 с.

Могила Л.М., Яцків Н.Я. Мистецтво Франції : навчальний посібник. Івано-Франківськ : Гостинець, 2007. 108 с.

Скарбек О.Г., Цюпа Л.В. Посібник з лінгвокраїнознавства — Autour du français. Régions. Parlers régionaux : навч. посібник. Івано-Франківськ : Симфонія форте, 2008. 112 с.

Цюпа Л.В., Скарбек О.Г. Le français dans le monde. La Francophonie. Посібник з лінгвокраїнознавства. Івано-Франківськ: Симфонія форте, 2011. 112 с.

Carlo C., Causa M. Civilisation progressive du français (avec 400 activités). Niveau débutant. P. : CLE International, 2005. 160 p.

Steele R. Civilisation progressive du français, Niveau intermédiaire. P. : CLE International, 2004. 190 p.

Допоміжна література

Навчально-методичний посібник з лінгвокраїнознавства французької мови для студентів II курсу Інституту іноземної філології УжНУ, які вивчають французьку мову як основну іноземну. Укладач – Кікало А.В. – Ужгород, 2012. – 52 с.

Алексеев Ю.М., Вертегел А.Г., Казаков О.О. Всесвітня історія. К.: Каравела, 2006. 240 с.

Бураков Ю.В. Всесвітня історія. Новітні часи. К.: Генеза, 2000. 460 с.
Грушевський М.С. Всесвітня історія в короткому огляді у 6 ч. К.: Українознавство, 1996. Ч.2-3.
Історія міжнародних відносин.: Навч. посібник К.: Хай-тек Прес, 2010. 261 с.
Давидов О. І., Нестеренко О.І. Франція сьогодні у політичному та економічному аспектах (франц. мовою). Х: ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2003. 63 с.
Сваткова Т.Д., Ведіна І.В. Франція : посібник з країнознавства. Київ : Видавець Карпенко В. М., 2008. 280 с.
France. La Documentation française et Ministère des Affaires étrangères. Nouvelle édition. P., 1999. 272 p.
Histoire de l'art en images. L'art occidental de la préhistoire à nos jours. P., 1999.
Jacobs J. Fêtes et célébrations. Petite histoire de nos coutumes et traditions. Paris Libro, 2003. 92 p.
Langues et cultures régionales. B. Poignant. Rapport au Premier ministre. Paris: 1998. 90 p.
Les plus belles villes de France. Paris-Bruxelles-Montréal-Zurich, 1994. 320p.

Інформаційні ресурси в мережі Інтернет

<https://www.francophonie.org/> <https://www.francophonie.org/>
<https://www.histoire-en-ligne.com>
<https://www.histoire-france.info>
<https://www.histoire-image.org> <http://www.bnf.fr> (Bibliothèque Nationale Française)
<https://www.paris.fr/portail/Culture/>
<https://www.rfi.fr> (Radio France Internationale)
<https://www.youtube.com/watch?v=Do52GrPym8o> (enseignement)
https://www.youtube.com/watch?v=fW_qC7rGsI0 (regions de France)
<https://www.youtube.com/watch?v=MPEXfk4AzdM> (histoire de France)
<https://www.youtube.com/watch?v=NtJepJvHvJw> (régime politique)
<https://www.youtube.com/watch?v=oVU7ybbCcQc> (histoire de France)
<https://www.youtube.com/watch?v=PzG6ocBxSmg> (médias)
<https://www.youtube.com/watch?v=S8vGkN0lkPU> (enseignement supérieur)
<https://www.youtube.com/watch?v=T3rxLDer5nU> (géographie de France)
<https://www.youtube.com/watch?v=YRoJoOkPxrg&t=1080s> (enseignement supérieur)
<http://www.tlfq.ulaval.ca/axl/index.shtml> Musées de France. Vidéo Visite
https://francearchives.gouv.fr/fr/pages_histoire/38959 (Indépendance de l'Afrique fr.)
<https://www.jeuneafrique.com>
<https://www.quebec-cite.com/fr>
<https://www.tv5monde.com/>